

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 30.4.2013
Čj. 186/2013-OD-SPZ/2

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. R. N. - stížnost pro porušení zákona
Příloha: trestní spis Městského soudu v Brně sp.zn. 92 T 185/2011

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obviněného R. N.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17.5.2012 sp.zn. 5 To 143/2012, kterým bylo podle § 256 tr. řádu zamítnuto odvolání obviněného R.N. proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 2.2.2012 č.j. 92 T 185/2011-79.

Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 2.2.2012 č.j. 92 T 185/2011-79 byl obviněný R. N. uznán vinným přečinem zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1, 3 písm. b) tr. zákoníku, kterého se dopustil tím, že

v období od 1.6.2010 až do 9.11.2011 neplnil v Brně ani jinde vyživovací povinnost vůči dceři S.N, ačkoli tato povinnost vyplývá ze zákona o rodině a byla mu stanovena rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 14.4.2010, který nabyl právní moci dne 15.9.2010, sp.zn. 40 P 73/2007, ve výši 6 000,- Kč měsíčně splatné vždy do každého patnáctého dne v měsíci předem k rukám matky Z. N. a dluží tak na výživném celkovou částku ve výši 102 000,- Kč ke škodě Z. N

příčemž uvedeného jednání se dopustil i přesto, že byl za obdobnou trestnou činnost pravomocně odsouzen, a to trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 28.7.2009 pod sp.zn. 21 T 98/2009, který nabyl právní moci 16.4.2010, pro trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zákona účinného do 31.12.2009 k trestu odnětí svobody na dobu 4 měsíců, trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 26.7.2011 pod sp.zn. 2 T 89/2011, který nabyl právní moci dne 11.8.2011, pro přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1, 3 písm. b) tr. zákoníku k trestu odnětí svobody podmíněně na dobu 12 měsíců a trestním příkazem Městského soudu v Brně ze dne 8.6.2011

sp.zn. 92 T 66/2011, který nabyl právní moci dne 22.7.2011, pro přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1, 3 písm. b) tr. zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin.

Za uvedený trestný čin byl obviněný podle § 196 odst. 3 tr. zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 3 let. Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku byl obviněný pro výkon trestu zařazen do věznice s dozorem.

Rozsudek Městského soudu v Brně napadl obviněný odvoláním zaměřeným do výroku o vině i trestu. Krajský soud v Brně ve veřejném zasedání konaném dne 17.5.2012 usnesením sp.zn. 5 To 143/2012 podané odvolání zamítl podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné.

Trest odnětí svobody obviněný vykonává od 20.7.2012, předpokládaný konec trestu je stanoven na 20.7.2015.

Nejvyšší soud ČR v neveřejném zasedání usnesením ze dne 28.11.2012 sp.zn. 3 Tdo 1161/2012 dovolání obviněného podané prostřednictvím obhájce podle § 265i odst. 1 písm. c) tr. řádu odmítl.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 17.5.2012 sp.zn. 5 To 143/2012 byl v ust. § 254 odst. 1 a § 256 tr. řádu a v řízení předcházejícím rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 2.2.2012 sp.zn. 92 T 185/2011 v ust. § 2 odst. 4, § 202 odst. 2 tr. řádu a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod porušen zákon v neprospěch obviněného R. N.

Podle § 2 odst. 4 tr. řádu, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, postupují orgány činné v trestním řízení z úřední povinnosti. Trestní věci musí projednávat co nejrychleji a s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána.

Podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.

Podle § 202 odst. 2 tr. řádu v nepřítomnosti obžalovaného se může hlavní líčení provést, jen když soud má za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného, a přitom

- a) obžaloba byla řádně doručena a obžalovaný byl k hlavnímu líčení včas a řádně předvolán,
- b) o skutku, který je předmětem obžaloby, byl obžalovaný už některým orgánem činným v trestním řízení vyslechnut a bylo dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání (§ 160) a obviněný byl upozorněn na možnost prostudovat si spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování (§ 166 odst. 1).

Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

Podle § 256 tr. řádu odvolací soud odvolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

Citovanými zákonnými ustanoveními se soudy obou stupňů při svém rozhodování důsledně neřídily.

Městský soud v Brně nařídil ve věci hlavní líčení na 10.1.2012. Jak vyplývá z protokolu o konání hlavního líčení, byla samosoudkyní konstatovaná omluva obviněného s žádostí o odročení hlavního líčení zaslána mailem s tím, že obviněný přislíbil doložit potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti, což učinil ještě téhož dne. Hlavní líčení bylo odročeno na 2.2.2012.

Z obsahu protokolu o hlavním líčení konaném dne 2.2.2012 se podává, že samosoudkyně po zjištění doručení předvolání obviněnému vyhlásila usnesení o konání hlavního líčení v nepřítomnosti obviněného podle § 202 odst. 2, 3, 4, 5 tr. řádu. V jeho průběhu byla vyslechnuta svědkyně Z. N., podle § 207 odst. 2 tr. řádu byla přečtena výpověď obviněného a podle § 213 odst. 1 tr. řádu byly předloženy stranám listinné důkazy. Závěrem hlavního líčení byl vyhlášen odsuzující rozsudek, kterým byl obviněný uznán vinným shora uvedeným přečinem a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 3 let.

Až po vypracování rozsudku soudu prvního stupně byla pak do spisu založena omluva obviněného spolu s potvrzením o pokračování jeho dočasné pracovní neschopnosti, ač soud prvního stupně byla doručena již dne 1.2.2012, tedy ještě před konáním odročného hlavního líčení. Na omluvu obviněného, který v připojeném textu uváděl, že v době konání hlavního líčení bude hospitalizován a že proto není schopen se k hlavnímu líčení dostavit, samosoudkyně reagovala záznamem, v němž uvedla, že omluva byla do spisu založena až po konání hlavního líčení dne 2.2.2012. Vzhledem k tomu, že obviněný předal omluvu k listovní přepravě až dne 31.1.2012, nepovažovala ji samosoudkyně za řádnou a včasnou.

Pokud s ohledem na výše uvedené skutečnosti přesto Městský soud v Brně provedl hlavní líčení v nepřítomnosti obviněného a v tomto hlavním líčení vyhlásil napadený rozsudek, porušil tím ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, které obviněnému zaručovalo právo na projednání věci v jeho přítomnosti. Přitom povinnost Městského soudu v Brně plně šetřit práva a svobody zaručené Listinou vyplývala z ustanovení § 2 odst. 4 tr. řádu. Skutečnost, že omluva obviněného byla na Městský soud v Brně doručena jeden den před konáním hlavního líčení, ovšem do spisu byla založena až po konání hlavního líčení, nemůže být v žádném případě kladena k tíži obviněného. Je povinností soudu resp. jeho kanceláří, aby svoji činnost zorganizovaly tak, aby písemnosti byly zakládány do spisů bez zbytečných průtahů, zvláště když je zřejmé, že jsou směřovány ke konkrétní spisové značce a věci, která má být záhy v hlavním líčení projednávána.

V této souvislosti je třeba upozornit i na usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3.2.2010 sp.zn. 8 Tdo 99/2010, v němž Nejvyšší soud v obdobné věci vyslovil názor, že za situace, kdy soud prvního stupně považuje bez dalšího první předložený doklad o dočasné pracovní neschopnosti obviněného za řádnou omluvu jeho účasti při hlavním líčení a hlavní líčení z tohoto důvodu odročí, nelze již po předložení dalšího potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti konat hlavní líčení v nepřítomnosti tohoto obviněného, aniž by ho soud náležitě poučil o tom, za jakých okolností považuje uvedené potvrzení jako omluvu jeho nepřítomnosti. Součástí takového poučení je též sdělení soudu, že ani samotné odeslání zmíněného potvrzení bez výslovného prohlášení obviněného, že se chce účastnit hlavního líčení, neznamená, že hlavní líčení nelze provést v jeho nepřítomnosti. Dále Nejvyšší soud v odůvodnění usnesení konstatoval, že pokud soud prvního stupně neakceptuje další potvrzení obviněného o dočasné pracovní neschopnosti a koná hlavní líčení v jeho nepřítomnosti, aniž by ho ve výše uvedeném směru poučil, přičemž z obsahu spisu nevyplývají ani pochybnosti o věrohodnosti takového potvrzení, pak je toto rozhodnutí soudu porušení ustanovení § 202 tr.

řádu o přítomnosti obviněného při hlavním líčení, jakož i práva obviněného na spravedlivý proces podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Pochybení Krajského soudu v Brně, který rozhodoval o odvolání obviněného, je nutno spatřovat v tom, že nedůsledně a v rozporu s ustanovením § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal postup nalézacího soudu, který shledal správným. Odvolací soud pokud chtěl dostát své přezkumné povinnosti, měl naopak napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu zrušit a podle § 259 odst. 1 tr. řádu věc vrátit soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Odvolací soud svým postupem, když zamítl odvolání obviněného, tedy jednal v rozporu s ustanovením § 256 tr. řádu.

Z výše uvedených důvodů **navrhuji**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1/ podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 17.5.2012 sp.zn. 5 To 143/2012 byl v ustanoveních § 254 odst. 1 a § 256 tr. řádu a v řízení tomuto rozhodnutí předcházejícím rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 2.2.2012 sp.zn. 92 T 185/2011 v ustanoveních § 2 odst. 4, § 202 odst. 2 tr. řádu a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod porušen zákon v neprospěch obviněného R. N.,

2/ podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadená rozhodnutí zrušil a zrušil i všechna další rozhodnutí na ně obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,

3/ a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. řádu a Městskému soudu v Brně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [6 Tz 20/2013 – I.](#)

[6 Tz 20/2013 – II.](#)